SKPF pensionärerna

Bedrägerier och digital säkerhet

Bedragare finns överallt, men i den digitala världen är de mer sofistikerade än någonsin. Var vaksam och skydda dig mot bedrägerier.

Du har ett eget ansvar. Vägra bli ett offer för omständigheter. **Du har kraften att påverka din egen säkerhet** genom att vara medveten och vidta förebyggande åtgärder.

Det kan kännas som allt är hotfullt i världen idag

- **Social ingenjörskonst:** Genom psykologiska trick manipulerar bedragare människor till att avslöja känslig information och ge dem pengar. Det har de gjort i alla tider.
- **Ta hoten på allvar,** men kom ihåg att det är fullt möjligt att fortsätta leva ett socialt och rikt liv med rätt grundläggande försiktighetsåtgärder.
- **Vikten av balans.** Att vara sunt skeptisk till påståenden, erbjudanden och kontakter handlar om att förstå att bedrägerier och bluffar är vanliga och kan drabba vem som helst. Samtidigt måste vi kunna fungera i vardagen och inte ständigt gå runt och vara paranoida.
- **Risken med extrem misstänksamhet** skapar onödig stress och rädslor. Det kan leda till att du isolerar sig, missar genuina möjligheter eller slutar lita på även seriösa människor och organisationer.

Här följer en rad bedrägerier du ska vara medveten om:

SKPF pensionärerna

Nätfiske (Phishing)

Falska meddelanden

Bedragare skickar falska sms eller e-post som ser ut att komma från pålitliga källor.

Var rädd om din personliga information

Bedragare försöker lura dig att avslöja personlig information som lösenord och kontonummer.

SKPF pensionärerna

SKPF pensionärerna

Identitetsstöld

Dina personuppgifter

Om någon får tillgång till dina personuppgifter kan de använda dem för bedrägliga syften, som t.ex. att ta banklån i ditt namn.

Skatteverket

På Skatteverket kan du spärra obehörig adressändring.

Falska meddelanden

Bluff-e-post och sms

Bluff-sms, e-post eller telefonsamtal som verkar komma från betrodda organisationer, t.ex. om att du vunnit en tävling du inte deltagit i eller “för att lösa ett allvarligt problem eller hot”.

Rapportera bluff-sms

Anmäl misstänkta bluff-sms genom att vidarebefordra meddelandet till 7726. Det är ett operatörsoberoende nummer som alla kan använda. På så sätt får teleoperatörerna veta vilka bluff-sms som förekommer.

SKPF pensionärerna

Romansbedrägerier

Någon på internet låtsas vara intresserad av en romantisk relation.

Bedragaren kan använda falska profiler på sociala medier, dejtingsajter eller via e-post och sms.

Investeringsbedrägerier

1

Orealistiska erbjudanden

Dessa involverar orealistiska erbjudanden och löften om höga avkastningar på investeringar.

2

Känsla av brådska

Bedragarna pressar för snabba beslut och skapar en känsla av stress och brådska.

Bedragare försöker lura sig in i din bostad

Hantverkare

Bedragare utger sig för att vara hantverkare, fastighetsskötare eller vill "bara låna toaletten".

Hemtjänsten

Bedragare utger sig för att komma från hemvården, sjukvården, ett säkerhetsföretag, polisen eller annan myndighet.

Dina värdesaker

Bedragaren påstår sig vilja skydda dina värdesaker och fotografera dem åt dig.

SKPF pensionärerna

Lägenhetsbedrägerier

Falska lägenhetsannonser

Bostadsbristen utnyttjas av bedragare som utger sig för att vara mäklare eller fastighetsägare.

Kontrollera adressen

Besök alltid lägenheten innan du betalar något. Kontrollera adressen, mäklaren och fastighetsägaren.

Kolla med Fastighetsmäklarinspektionen

Fastighetsmäklarinspektionen, FMI är en statlig myndighet som ansvarar för registrering och tillsyn av fastighetsmäklare.

Oseriös hemtjänst

Var uppmärksam på

- **Ovanligt låga priser**
  Kriminella kan locka med mycket låga priser för att snabbt få tillgång till dina pengar eller ditt hem.
- **Svårkontaktade företag**
  Om företaget är svårt att nå, var försiktig.
- **Otydligt ansvar**
  Seriösa aktörer har tydliga rutiner, tydlig prissättning och villkor.
- **Be om legitimation**
  Det är helt OK att notera namn och personnummer.

Sedan 2019 krävs det tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg – IVO, för att bedriva hemtjänst.

Kolla med dem så att tillstånd finns.

SKPF pensionärerna

SKPF pensionärerna

Utpressningsvirus

Utpressningsvirus (Ransomware) är skadlig programvara som låser din dator eller krypterar filer och kräver en lösensumma för att återställa dem.

Var uppmärksam på:

- **Misstänkta e-postmeddelanden** eftersom viruset sprids ofta via e-post med bifogade filer eller länkar.
- **Pop-up-meddelanden med varningar** som säger att din dator är infekterad och att du måste betala för att åtgärda det.
- Skydda dig genom att **säkerhetskopiera din dator och telefon** regelbundet. Ha alltid en uppdaterad backup av dina viktiga filer på en extern enhet eller i molnet – på exempelvis Microsoft OneDrive (PC) eller Apple iCloud (Mac).
- **Installera antivirusprogram** och håll det uppdaterat.

Utpressningsvirus

Om du drabbas:

- **Koppla omedelbart bort den drabbade datorn från nätverket**, oavsett om det är trådlöst eller med sladd, men stäng inte av datorn eftersom i vissa fall kan innebära att installation av den skadliga koden slutförs.
- **Byt lösenord för alla drabbade konton**, framför allt administratörskonton.
- **Betala inte lösensumman** och anmäl attacken till polisen. Att betala garanterar inte att du får tillbaka dina filer.
- **Installera om datorn**, uppdatera din antivirusprogramvara och genomför en ny sökning av den nyinstallerade datorn.

SKPF pensionärerna

Om du misstänker bedrägeri

- **Avbryt kontakten.** Svara inte på misstänkta meddelanden eller samtal. Lägg på luren.
- **Anmäl händelsen.** Kontakta polisen och rapportera bedrägeriet.
- **Informera berörda organisationer.** Om dina bankuppgifter kan ha komprometterats, kontakta omedelbart din bank.
- **Resurser.** Säkerhetskollen.se, Polisen och Skatteverket erbjuder insikter och verktyg för att stärka din säkerhet i digitala sammanhang.
- **Var öppen med nära och kära.** Berätta för familj eller vänner om vad som hänt så att de också kan vara uppmärksamma.

Försiktighetsåtgärder

A↓2ぃ ! (ぇÍ . +ぇ3Òぅ Í 2y

- **Var skeptisk.** Lita inte blint på alla meddelanden eller samtal.
- **Kontrollera källan.** Ring tillbaka på ett nummer du vet är korrekt för att verifiera äktheten med t.ex. din bank.
- **Klicka inte på misstänkta länkar.**
- **Uppdatera dina programvaror och appar.**
- **Dela inte känslig information** till någon som kontaktar dig oväntat.
- **Använd starka lösenord.** Kombinera bokstäver, meningar, siffror och specialtecken. Använd olika lösenord för olika tjänster.
- **Använd en lösenordshanterare eller en lapp i plånboken.**
- **Aktivera tvåfaktorsautentisering** – svårare för obehöriga att få tillgång till ditt konto, även om de lyckas stjäla lösenordet.
- **Använd betalkort med säkerhetsfunktioner.**
- **Föredra betaltjänster som Swish.**
- **Betala inte i förväg till okända säljare.**
- **Kontrollera regelbundet dina kontoutdrag.**
- **Anmäl omedelbart misstänkta transaktioner till din bank.**

SKPF pensionärerna

SKPF pensionärerna

Kom ihåg

Du är inte ensam. Många har drabbats av bedrägerier.
Det är inget att skämmas över om du blivit drabbad av kriminella.
Sök stöd om du känner dig upprörd eller orolig.

SKPF pensionärerna

Trygga Tips

SKPF erbjuder faktablad – Trygga Tips, med praktiska råd om hur du kan öka din egen säkerhet i vardagen. Dessa tips finns att ta del av på vår hemsida:
www.skpf.se